

v onom směru rady a poučení. Ježto žalobce tak neučinil, spokojiv se s poučením osoby nepovolané a podle toho se zařídív, zavinil si škodu sám (srovnej k tomu Dr. Armin Ehrenzweig, System, druhý svazek, první polovina: Das Recht der Schuldverhältnisse Vídeň 1928, str. 667 u § 398). Žalobní nárok nemá tudíž v zákoně oporu.

Čís. 10781.

Zákaz § 10 zákona ze dne 4. ledna 1903, čís. 10 ř. zák. vztahuje se i na termínové obchody s obilím ujednané v cizině.

(Rozh. ze dne 15. května 1931, Rv I 828/30.)

Žalující firma stála se žalovanou firmou v obchodním spojení, provádějíc k příkazu žalované firmy na její účet koupě a prodeje pšenice a kukuřice na amerických burzách. Žalobu o zaplacení nedoplatku z těchto obchodů pro cesní soud první stolice zamítl. **Důvody:** Obchody, z nichž jest žalováno, mají všechny znaky termínových obchodů s obilím ve smyslu §§ 10 a 11 zákona ze dne 4. ledna 1903, čís. 10 ř. zák., totiž předem povšechně pro uzávěrku jednotně stanovený typ obilí, hromadné závěrkové jednotky a určité termíny pro skoncování obchodu. Jest nerozhodno, zda jde o pšenici či o kukuřici, neboť i kukuřice sama jest obilninou v pravém slova smyslu, ježto se jí používá k výrobě mouky a jiných produktů, k nimž se užívá i zrní z jiných obilnin. Rázu termínových obchodů nepozbývají obchody ony ani tím, že bylo zamýšleno dodání, pokud se týče splnění efektivní a nikoliv diferenční obchod. Vzhledem k této povaze obchodů termínových, nemůže se soud námitkou strany žalované, že jde o obchody diferenční, zabývat, ježto sám obchod termínový s obilím podle § 10, shora cit. zákona jest zakázán a proto právní jednání z obchodu takového tryskající jest samo sebou nicotné podle § 879 obč. zák., k čemuž jest soudu přihlídati z úřadu, a nemůže z nich vzejíti žádný závazek a není pohledávka žalobkyně v tuzemsku žalovatelnou, třebaže obchody byly ujednány v cizině a tam byly dovolené. **O d v o l a c í s o u d** napadený rozsudek potvrdil. **Důvody:** Právem soud I. stolice poukázal k tomu, že jsou termínové obchody vůbec zakázané a nicotné (§§ 11 a 12 zák. ze dne 4. ledna 1903, čís. 10 ř. zák.), a nemůže z nich býti v tuzemsku žalováno, a to ani tehdy, když byly provedeny v cizině a mělo býti plněno, na což žalující zdá se váhu klásti, efektivně.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

Důvody:

Odvolací soud posoudil věc po právní stránce správně a ve shodě s dávno ustáleným a důsledným rozhodováním tohoto nejvyššího soudu, z něhož také vyplývá, že nesejde na tom, že termínové obchody byly ujednány v cizině (srov. rozh. sb. n. s. čís. 6124, 6971, 7490, 8349). Do-

volací soud neshledává příčiny, by se od něho odchýlil. Staub-Pisko, jehož se dovolatel dovolává, zastává ovšem opačný názor, přes to však již bývalý nejvyšší soud ve Vídni vyslovil a odůvodnil právní názor, že se § 10 zákona ze dne 4. ledna 1903, čís. 10 ř. zák. vztahuje i na termínové obchody s obilím uzavřené na cizozemské burse (Adler Clemens 2608), kterýžto názor jest zastáván i v literatuře (srov. Gerichtszeitung 1903 str. 49). Právní statek, jenž má býti chráněn zákazem termínových obchodů s obilím, jest tuzemské hospodářství. Pokud se týče asociální povahy termínových obchodů s obilím a neblahého vlivu i cizozemských takových obchodů na tuzemské hospodářství stačí dovolatelku poukázati na vysvětlivky k vládní osnově onoho zákona. Platnost zákona o termínových obchodech není nijak závislá na tom, zdali hospodářské poměry v roce 1903 byly docela obdobné jako nyní, a netřeba se proto zabývati správností tohoto úsudku.

Čís. 10782.

Na tom, kdo si jen fiktivně vymohl hostinskou koncesi pro sebe, v pravdě však pro jiného, může tento jiný jen požadovati, by se proti živnostenskému úřadu vzdal v jeho prospěch koncese.

(Rozh. ze dne 15. května 1931, Rv I 976/30.)

Když žalobkyně, cizozemka, nabyla pivovaru, získal pro dům čp. 41 koncesi k provozování hostinské živnosti její tehdejší centrální ředitel, nynější žalovaný. Žalovaný napotom vystoupil ze služeb žalobkyně, jež se na něm domáhala žalobou, by byl uznán povinným propůjčenou mu hostinskou koncesi dáti žalobkyni k dispozici a zdržeti se každého dalšího jednání s koncesí tou spojeného a podepsati veškerá úřední podání, jež dávají žalobkyni nebo osobě jí označené možnost, opět získati hostinskou koncesi pro dům čp. 41. O b a n i ž š í s o u d y uznaly podle žaloby, vycházejíce z toho, že žalovaný získal koncesi pro žalobkyni.

N e j v y š š í s o u d žalobu zamítl.

D ů v o d y:

Dovolatel vytýká s hlediska čís. 4 § 503 c. ř. s., že odvolací soud, řeše, pokud se týče právního posouzení věci jen otázku, kterou ze stran rozepře je považovati za majitele propůjčené koncese, dospívá k nesprávnému závěru, že koncese bylo nabyto žalovaným výhradně pro majitelku velkostatku, pro žalobkyni, a dovozuje v dovolání, že se udělení koncese stalo na žádost žalovaného, na jeho popud a že právo z jeho koncese je jeho osobním právem, které nemůže býti předmětem obchodu ani předmětem soukromoprávních smluv, pokud k tomu není dán souhlas příslušného politického úřadu. Ze žádosti žalovaného a z dekretu okresní politické správy ze dne 1. září 1925 je patrné, že žalovanému byla k jeho žádosti osobně udělena koncese k provozování živnosti hos-